

Abstrakt

Poškozený v trestním řízení a jeho ochrana

Předložená diplomová práce pojednává o problematice postavení poškozeného v českém trestním řízení a rozsahu jeho procesních práv. Smyslem práce je analyzovat platnou právní úpravu, jejím cílem pak poskytnout ucelený přehled o daném tématu a učinit návrhy na změny trestního řádu, které by posílily procesní postavení poškozeného. Práce je rozdělena do pěti kapitol, přičemž každá z nich se věnuje jinému aspektu účasti poškozeného v trestním řízení.

První kapitola je věnována stručnému historickému vývoji právní úpravy postavení poškozeného v jednotlivých procesních předpisech a je proto členěna do pěti podkapitol. Dále je má pozornost zaměřena na vybrané novely současného trestního řádu s dopady na poškozeného.

V druhé kapitole je objasněna zákonná definice pojmu poškozeného a vymezeny stěžejní právní výrazy v ní s přihlédnutím k judikatuře našich soudů a k poslední významné novelizaci trestního řádu. Pozornost je také namířena na rozlišení dvou kategorií poškozených a odlišení pojmu poškozeného od zákonného pojmu oběť trestného činu.

Třetí kapitola je věnována vybraným procesním právům obou kategorií poškozených a je členěna do čtyř podkapitol. Po úvodní stručné klasifikaci procesních práv jsou nejprve podrobněji rozebrána některá z těch, která náleží všem poškozeným, následně procesní práva přiznaná pouze subjektu adhezního řízení. Zvláštní pozornost je zde věnována institutu souhlasu poškozeného s trestním stíháním, vybraným problémům spjatým s jeho aplikací a kritice současné právní úpravy. Významnou část této kapitoly tvoří její čtvrtá podkapitola pojednávající o zastupování poškozeného v řízení s důrazem na případy, kdy v trestním řízení vystupuje mimořádně vysoký počet poškozených.

Ve čtvrté kapitole se zabývám procesním postavením poškozeného v jednotlivých fázích trestního řízení. Tato kapitola se skládá ze čtyř podkapitol. První z nich popisuje postavení poškozeného v přípravném řízení, druhá v řízení před soudem. Třetí podkapitola objasňuje účast poškozeného v souvislosti s rozhodováním o procesních odklonech. Čtvrtá podkapitola je zaměřena na oprávnění poškozeného, která se týkají opravných prostředků.

Poslední kapitola obsahuje vybrané náměty de lege ferenda na vylepšení současné právní úpravy ve vztahu k poškozenému jako významnému subjektu trestního řízení.